

Bryssel den 31.5.2018
COM(2018) 387 final

2018/0212 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska investeringsstabiliseringsfunktionen

{SEC(2018) 277 final} - {SWD(2018) 297 final} - {SWD(2018) 298 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I 2017 års tal om tillståndet i unionen och den åtföljande avsiktsförklaringen tillkännagav Europeiska kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker att kommissionen skulle lägga fram konkreta förslag för att införa en särskild budgetpost för euroområdet i EU-budgeten, med bland annat en stabiliseringsfunktion. Denna idé beskrivs närmare i kommissionens meddelande om nya budgetinstrument för ett stabilt euroområde inom unionens ram, som ingår i ett paket med initiativ för att fördjupa EU:s ekonomiska och monetära union¹. Paketet bygger särskilt på de fem ordförandenas rapport om fullbordandet av EU:s ekonomiska och monetära union av den 22 juni 2015² och på kommissionens diskussionsunderlag om fördjupning av den ekonomiska och monetära unionen av den 31 maj 2017³.

Fördjupning av den ekonomiska och monetära unionen (EMU) och modernisering av de offentliga finanserna i EU är viktiga frågor i den debatt om EU:s framtid som inleddes genom kommissionens vitbok av den 1 mars 2017⁴. Detta lyftes även fram i diskussionsunderlaget om EU:s framtida finanser av den 28 juni 2017⁵. Det är nu möjligt att lägga fram konkreta långsiktiga förslag både om EMU:s framtid och om hur EU:s framtida offentliga finanser kan bidra till att lösa de utmaningar som identifierats.

Det europeiska mervärdet står i centrum för debatten om EU:s offentliga finanser. EU-medel bör användas för att finansiera europeiska kollektiva nyttigheter som kommer hela EU till godo och som medlemsstaterna inte effektivt kan uppnå på egen hand. I enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna bör EU vidta åtgärder om det ger skattebetalarna bättre valuta för pengarna än åtgärder på nationell, regional eller lokal nivå.

En fördjupad ekonomisk och monetär union är bra både för euroområdet och för EU som helhet. Ett mer integrerat och effektivt euroområde skulle ge ytterligare stabilitet och välbefinnande för alla i EU och samtidigt säkerställa att EU:s ekonomiska inflytande ökar på den internationella arenan. Stabiliseringsfunktionen, som är ett av de nya budgetinstrument som presenteras i kommissionens meddelande, ska tillgodose vissa särskilda behov i euroländerna och i länder som är på väg att ansluta sig till euroområdet och som deltar i den växelkursmekanism som avses i artikel 140.1 i EUF-fördraget, men utan att glömma deras mer övergripande behov och ambitioner som EU-medlemsstater. Den ska i detta sammanhang även eftersträva maximala synergieffekter mellan de befintliga instrumenten och de nya instrument som kommissionen kommer att lägga fram i maj 2018 som en del av sitt förslag till EU:s fleråriga budgetram efter 2020.

Fördjupningen av Ekonomiska och monetära unionen kräver kraftfulla åtgärder av de enskilda medlemsstaterna samt tillräckligt stöd genom EU:s instrument för samordning av budgeten och politiken. Inrättandet av en stabiliseringsfunktion är en av idéerna om hur man på ett bättre sätt kan använda EU-budgeten för att stärka våra sammanflätade ekonomiers motståndskraft och på så sätt bidra till den ekonomiska och sociala sammanhållningen.

¹ COM(2017)822 final, 6.12.2018.

² Färdigställandet av EU:s ekonomiska och monetära union, rapport av Jean-Claude Juncker, i nära samarbete med Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi och Martin Schulz, den 22 juni 2015.

³ COM(2017) 358, 28.6.2017.

⁴ COM(2017) 2025, 1.3.2017

⁵ COM(2017) 358, 28.6.2017.

Framsteg av både euroländerna och övriga EU-länder när det gäller att genomföra reformer och säkerställa konvergens uppåt kommer alla till godo.

Enligt de villkor som fastställs i budgetförordningen har EU möjlighet att låna och låna ut för att tillhandahålla finansiellt stöd. Det gäller särskilt lån som ges inom ramen för systemet för betalningsbalansstöd för att stödja EU-länder utanför euroområdet som har problem med sin betalningsbalans. Det gäller också de lån som ges inom ramen för den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen. Eftersom de medel som anskaffas och de motsvarande lånen är s.k. back-to-back-lån påverkas EU-budgeten inte direkt så länge de mottagande medlemsstaterna fullgör sina skyldigheter.

Samtidigt som EU-budgeten alltid har främjat social och ekonomisk konvergens uppåt och utlåningskapaciteten på EU-nivå har ökat de senaste åren till följd av extrema förhållanden har makroekonomisk stabilisering hittills inte varit något uttryckligt mål i EU-budgeten. Erfarenheten av finanskrisen har också visat att strukturen på och omfattningen av EU:s offentliga finanser ännu inte fullt ut tillgodoser den ekonomiska och monetära unionens särskilda behov, vare sig för euroländerna eller för de medlemsstater som är på väg att ansluta sig till euroområdet.

En stabiliseringsfunktion bör skapas för att hjälpa medlemsstater i euroområdet att hantera snabbt förändrade ekonomiska förutsättningar på ett bättre sätt och stabilisera sina ekonomier i händelse av stora asymmetriska chocker. Till följd av att penningpolitiken samordnas i ett gemensamt valutaområde förändras även de deltagande medlemsstaternas makroekonomiska styrinstrument. Alla länder är visserligen olika och ekonomiernas storlek och struktur påverkar hur sannolikt det är att ett land utsätts för chocker, men krisen visade hur begränsade möjligheter enskilda länder i euroområdet har att absorbera effekterna av stora asymmetriska chocker, när vissa länder förlorade tillgången till de marknader de behövde för att finansiera sig själva. I flera fall ledde detta till långa recessioner och negativ påverkan på andra medlemsstater.

Mot bakgrund av detta finns det alltid sätt att utforma budgetinstrument på EU-nivå som kan bidra till euroområdets stabilitet och även komma hela EU till godo, förutsatt att medlemsstaterna ger sitt godkännande. För att säkerställa att de blir framgångsrika och effektiva och för att maximera deras nytta för skattebetalarna måste dessa instrument utformas i full överensstämmelse med andra befintliga budgetinstrument inom unionens övergripande ramar. Framöver kan europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) eller dess rättsliga efterträdare i form av en europeisk monetär fond även komma att användas för att stödja den makroekonomiska stabiliseringen, om så önskas av de medlemsstater i euroområdet som är mekanismens andelsägare.

Förslaget till förordning om upprättande av en europeisk investeringsstabiliseringsfunktion (EISF) är ett av initiativen för att tillgodose den uppmaning om att upprätta en stabiliseringsfunktion som bidrar till att mildra verkan av asymmetriska chocker och förebygger negativa spridningseffekter som framfördes i kommissionens meddelande Nya budgetinstrument för ett stabilt euroområde inom unionens ram⁶. Stabiliseringsfunktionen är utformad för medlemsstaterna i euroområdet och bör vara öppen för övriga EU-medlemsstater som har anslutit sig till växelkursmekanismen ERM2 efter ett positivt beslut från deltagarna i ERM2-samarbetet.

⁶ COM(2017)822 final, 6.12.2018.

Initiativet består av ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning, i enlighet med artikel 175 tredje stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Artikel 175 tredje stycket i EUF-fördraget gör det möjligt att upprätta ett instrument för stödberättigande offentliga investeringar i medlemsstater som ställs inför en stor asymmetrisk chock, med syftet att stärka sammanhållningen. Denna åtgärd är nödvändig utanför strukturfonderna som inte tillhandahåller något särskilt instrument för att stödja den makroekonomiska stabiliseringen genom att upprätthålla offentliga investeringar vid stora asymmetriska chocker och påverkar inte tillämpningen av de åtgärder som beslutas inom ramen för unionens övriga politik.

Medlemsstaterna har ett intresse av att uppnå och upprätthålla en hög kvalitet på sina system och rutiner för förvaltning av offentliga investeringar. Förslaget kompletteras därför med en bilaga som anger metod och kriterier för att utvärdera sådana system och rutiner för förvaltning av offentliga investeringar i syfte att se var de behöver förstärkas för att öka effekterna av de offentliga investeringarna samt det potentiella stödet inom ramen för det föreslagna instrumentet.

Enligt dagens förslag får kommissionen befogenhet att bevilja finansiellt stöd till medlemsstater som ställs inför en stor asymmetrisk chock genom att ta upp lån på de finansiella marknaderna eller hos de finansiella aktörerna för vidareutlåning till stöd för att den berörda medlemsstaten ska kunna upprätthålla stödberättigande offentliga investeringar. Det planeras även en räntesubvention som täcker den bidragsmottagande medlemsstatens räntekostnader för lånet.

För att kommissionen ska fatta ett beslut om stöd från instrumentet krävs att den berörda medlemsstaten uppfyller strikta kriterier för stödberättigande som visar att den har följt de beslut och rekommendationer som utfärdats enligt ramverket för budgetövervakning och makroekonomisk övervakning. Det erinras om att medlemsstaterna bör föra en sund ekonomisk politik och bygga upp finanspolitiska buffertar i goda ekonomiska tider. Kriterierna för att aktivera stödet inom ramen för instrumentet baseras på en dubbel arbetslöshetsbaserad aktiveringsmekanism. Anledningen till detta val är att kraftiga höjningar av det nationella arbetslöshetstalet är en relevant indikator för effekten av en stor asymmetrisk chock i en medlemsstat.

Målet med den föreslagna förordningen – att säkerställa att sammanhållningen inte äventyras av den stora asymmetriska chocken – kan dessutom säkerställas i och med att det mottagna stödet måste användas till investeringar i de politiska mål som fastställs i förordningen om gemensamma bestämmelser samt att genomsnittsnivån av de fem senaste årens offentliga investeringar måste upprätthållas.

Förslaget omfattar även formler för att automatiskt fastställa lånestöds- och räntesubventionsbeloppen. Vad gäller lånekomponenten fastställs beloppet med hänsyn till maxnivån för stödberättigande offentliga investeringar samt till hur allvarig den stora asymmetriska chocken är.

Kommissionen har emellertid ett visst begränsat utrymme att höja lånebeloppet upp till maxnivån för stödberättigande offentliga investeringar. Detta fastställs även utifrån en formel som avspeglar de stödberättigande offentliga investeringarna i förhållande till BNP i EU under en femårsperiod innan den berörda medlemsstaten begärde stöd och medlemsstatens BNP under samma period.

Den föreslagna förordningen åtföljs av ett utkast till mellanstatligt avtal mellan medlemsstaterna om överföring av nationella bidrag till den stabiliseringsstödsfond som ska upprättas enligt förordningen. Dessa nationella bidrag beräknas på grundval av hur stor andel av de monetära inkomsterna som har fördelats till de nationella centralbankerna. Huvudsyftet med denna fond, som ska tilldelas nationella bidrag, är att finansiera de räntesubventioner som medlemsstaterna är berättigade till. Dessa räntesubventioner täcker 100 procent av räntekostnaderna för lånen.

De detaljerade kriterierna för stödberättigande och aktivering samt beräkningsformler för lånestöd och räntesubventioner resulterar i ett smidigt och effektivt beslutsförfarande för kommissionen.

Det kan inte uteslutas att Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) eller dess rättsliga efterträdare vid någon tidpunkt framöver på egen hand beslutar om att tillhandahålla stöd parallellt med det instrument som upprättas enligt den föreslagna förordningen. Kommissionen ska i så fall sträva efter att säkerställa att detta stöd tillhandahålls på ett sådant sätt att det är förenligt med den föreslagna förordningen.

För att säkerställa en sådan potentiell parallell samverkan mellan framtida ESM-stöd och detta instrument kan kommissionen enligt detta förslag anta delegerade akter inom ett begränsat antal områden. Det planeras framför allt en delegerad akt som ska reglera informationsutbytet om de viktiga låneinslagen inom ramen för detta system. Det ska även vara möjligt att anta delegerade akter för att komplettera eller ändra den föreslagna förordningen genom att fastställa regler om komplementaritet mellan ESM-stödet och de EISF-stödbelopp som har beräknats på grundval av det föreslagna instrumentet samt att se till så att räntesubventioner kan beviljas avseende räntekostnaden för ESM-stöd.

Det är också viktigt att tänka på att det EISF-instrument som upprättas enligt den föreslagna förordningen ska ses som ett första steg i utvecklingen av en frivillig försäkringsmekanism för makroekonomisk stabilisering. Den sistnämnda mekanismen skulle baseras på frivilliga bidrag från medlemsstater i euroområdet och kan ha en upplåningskapacitet. En översyn av den föreslagna förordningen planeras fem år efter det att förordningen har trätt i kraft för att utvärdera och åtgärda eventuella frågor som har uppkommit i samband med detta.

I detta förslag föreskrivs tillämpningsdatumet den 1 januari 2021 och det läggs fram för en union bestående av 27 medlemsstater, i enlighet med Förenade kungarikets anmälan om landets avsikt att utträda ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), på grundval av artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), som mottogs av Europeiska rådet den 29 mars 2017.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

EISF-instrumentet inom ramen för den föreslagna förordningen är förenligt med andra sammanhållningspolitiska instrument. Instrumentet kompletterar program som unionen stöder genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, som de senaste åren har svarat för mer än hälften av de samlade offentliga investeringarna och därmed bidragit väsentligt till att regioner och länder inom EU har kunnat komma i kapp ekonomiskt och socialt. I detta sammanhang påpekas att en starkare koppling mellan den europeiska planeringsterminens prioriteringar och de program som unionen stöder genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden och Europeiska

jordbruksfonden för landsbygdsutveckling även har etablerats genom införandet av förhandsvillkor och makroekonomiska villkor genom förordningen om gemensamma bestämmelser.⁷ Liknande villkor avgör stödberättigandet inom ramen för EISF-instrumentet. EISF-instrumentet kompletterar även andra EU-instrument som kan bidra till att dämpa just ekonomiska chocker på nationell eller lokal nivå, t.ex. Europeiska unionens solidaritetsfond, som ger ekonomiskt stöd till medlemsstater eller regioner som drabbats av större katastrofer, och Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter, som ger stöd till människor som förlorat sitt jobb på grund av genomgripande strukturella förändringar av världshandeln eller till följd av en global ekonomisk och finansiell kris.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Instrumentet inom ramen för den föreslagna förordningen är förenligt med reglerna för samordning av den ekonomiska politiken, inbegripet stabilitets- och tillväxtpakten. För att ha rätt till stöd från EISF-instrumentet krävs efterlevnad av de beslut och rekommendationer som utfärdats enligt ramverket för budgetövervakning och makroekonomisk övervakning. Den europeiska planeringsterminen är det viktigaste redskapet för samordning av medlemsstaternas ekonomiska politik på EU-nivå. Den gör att medlemsstaterna kan diskutera sina ekonomiska, sociala och budgetpolitiska prioriteringar samt övervaka framstegen vid vissa tidpunkter under året. I samband med den europeiska planeringsterminen fyller stabilitets- och tillväxtpakten och förfarandet vid makroekonomiska obalanser syftet att säkerställa sunda offentliga finanser och att förhindra risker för obalanser. Genom bästa utnyttjande av den flexibilitet som medges enligt de nuvarande reglerna för stabilitets- och tillväxtpakten har kopplingen mellan investeringar, struktureller reformer och budgetansvar förstärkts, samtidigt som ökad hänsyn har tagits till konjunktursvängningarna i medlemsstaterna.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 175 tredje stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. För att denna artikel ska kunna tillämpas måste samtliga tre följande villkor vara uppfyllda.

Det första villkoret är att särskilda åtgärder ska bidra till att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen. Den föreslagna förordningen presenterar ett ramverk som gör det möjligt att ge finansiellt stöd i form av lån och räntesubventioner till stödberättigande offentliga investeringar i medlemsstater i och utanför euroområdet som deltar i växelkursmekanismen (ERM2) i syfte att mildra en stor asymmetrisk chock och stärka sammanhållningen. Detta instrument är ett kompletterande verktyg som hjälper de bidragsmottagande medlemsstaterna att upprätthålla tillväxtvänliga offentliga investeringar vid makroekonomisk instabilitet. Detta bidrar i sin tur till att underlätta den ekonomiska anpassningen i den berörda medlemsstaten i eller utanför euroområdet och gör det lättare att få landet i fråga att återgå till ett hållbart tillväxtspår i stället för att fördjupa och förlänga recessionen som inverkar negativt på dess ekonomiska och sociala sammanhållning. Instrumentet bör aktiveras i händelse av stora asymmetriska chocker i en eller flera medlemsstater när det står klart att andra mekanismer och den nationella politiken har begränsad effekt, och omfattas av strikta kriterier för stödberättigande som grundas på

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013.

unionens ramverk för budgetövervakning och makroekonomisk övervakning. För att det stöd som ges inom ramen för instrumentet ska vara effektivt bör det dessutom styras så att det går till stödberättigande offentliga investeringar till stöd för ESI-fondernas teman. Att använda instrumenten för att ta itu med konsekvenserna av en stor asymmetrisk chock och därigenom stödja att nivån av offentliga investeringar upprätthålls bidrar på så sätt till att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen.

Det andra villkoret är att åtgärden behöver vidtas utanför strukturfonderna. Varken strukturfonderna eller något annat särskilt instrument kan säkerställa den makroekonomiska stabiliseringen vid en stor asymmetrisk chock genom att upprätthålla de offentliga investeringarna i medlemsstaterna. Nödvändigheten av ett sådant instrument är baserad på fakta eftersom strukturreformer, automatiska budgetstabilisatorer, diskretionära finanspolitiska åtgärder och Eurosystemets gemensamma penningpolitik inte kan begränsa stora makroekonomiska chocker fullt ut.

Det tredje villkoret är att förslaget inte ska påverka tillämpningen av åtgärder som beslutas inom ramen för unionens övriga politik. En uttrycklig förutsättning för rätt till stöd från instrumentet är framför allt efterlevnad av de beslut och rekommendationer som föreskrivs i unionens ramverk för budgetövervakning och makroekonomisk övervakning enligt del III avdelning VIII i EU-fördraget.

En åtgärd som grundar sig på artikel 175 tredje stycket i EU-fördraget och som är avsedd att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen får utformas på ett sådant sätt att de nödvändiga villkoren för stödberättigande endast uppfylls av en grupp medlemsstater om begränsningen vilar på saklig grund. Främjandet av ekonomisk, social och territoriell sammanhållning samt upprättandet av en ekonomisk och monetär union är båda centrala mål enligt artikel 3 i EU-fördraget. På grund av sin nuvarande struktur har valutaunionen inte förutsättningar att begränsa stora asymmetriska chocker genom en mekanism som gör det möjligt att effektivt säkerställa att medlemsstaternas nivå av offentliga investeringar upprätthålls. Avsaknaden av kanaler på nationell nivå för att anpassa penningpolitik och växelkurser leder till en begränsad tillgång till verktyg för att hantera asymmetriska chocker i medlemsstaterna i euroområdet. En sådan chock måste i stället i högre grad hanteras med hjälp av övriga nationella ekonomisk-politiska instrument, närmare bestämt strukturreformer och finanspolitik, men också i större utsträckning genom den gemensamma penningpolitiken. Medlemsstaterna utanför euroområdet har visserligen fortfarande eget ansvar för sin nationella penning- och valutapolitik, men de medlemsstater som inför euron inom en överskådlig framtid och deltar i växelkursmekanismen (ERM2) omfattas de facto redan av begränsningar i sin valuta- och penningpolitik till följd av åtagandena för att uppfylla kraven för den ekonomiska och monetära unionen.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Den ekonomiska stabiliteten i den ekonomiska och monetära unionen (EMU) samt de medlemsstater som har euron som valuta har en unionsövergripande dimension. Medlemsstaterna i euroområdet är ekonomiskt sett mycket sammanlänkade. Det bör undvikas att ekonomiska chocker och större konjunkturedgångar leder till mer djupgående och omfattande stressituationer som inverkar negativt på den ekonomiska och sociala sammanhållningen. EMU:s struktur med en centraliserad gemensam penningpolitik, men en decentraliserad nationell finanspolitik gör emellertid att medlemsstaterna i euroområdet inte riktigt klarar att absorbera stora asymmetriska chocker på egen hand. Tillgången till verktyg behöver stärkas när EMU ställs inför kritiska problem i samband att större ekonomiska störningar uppstår i enskilda medlemsstater. Medlemsstaterna utanför euroområdet har

visserligen fortfarande eget ansvar för sin nationella penning- och valutapolitik, men de medlemsstater som inför euron inom en överskådlig framtid och deltar i växelkursmekanismen (ERM2) omfattas de facto också redan av begränsningar i sin valuta- och penningpolitik till följd av åtagandena för att uppfylla kraven för den ekonomiska och monetära unionen. Finanskrisen och den efterföljande ekonomiska krisen i euroområdet har visat att de automatiska budgetstabilisatorerna och diskretionära finanspolitiska åtgärderna har stora begränsningar på nationell nivå, även i medlemsstater som har en låg offentlig skuldsättning och till synes sunda offentliga finanser. Detta har resulterat i att finanspolitiken uppvisar ett procykliskt mönster som har inverkat negativt på de offentliga finansernas kvalitet, särskilt vad gäller offentliga investeringar. Händelseutvecklingen visar också att det kan läggas alltför stor vikt vid att den gemensamma penningpolitiken ska ge stabilisering i en svår ekonomisk situation. Dessa iakttagelser indikerar att det behöver upprättas ett gemensamt instrument på unionsnivå för att absorbera sådana chocker och undvika att det blir allt skillnader i det makroekonomiska utfallet mellan alla medlemsstater i euroområdet och medlemsstater utanför euroområdet som deltar i växelkursmekanismen (ERM2), vilket äventyrar den ekonomiska och sociala sammanhållningen.

Målet för den föreslagna förordningen kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna var för sig och kan därför, på grund av åtgärdens omfattning, uppnås bättre på unionsnivå, i enlighet med artikel 5.3 i EU-fördraget.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget syftar till att stödja offentliga investeringar för att stärka sammanhållningen i de medlemsstater som ställs inför en stor asymmetrisk chock. I förslaget fastställs en harmoniserad ram för tillhandahållande av finansiellt stöd i form av lån och en räntesubvention. Instrumentet är ett verktyg som utgör ett komplement till de befintliga EU-instrumenten för finansiering av arbetstillfällen, tillväxt och investeringar, till den nationella finanspolitiken, men även till det finansiella stödet för att hantera krisperioder såsom EFSM och ESM.

Genom beslutsförfarandet kan kommissionen snabbt och effektivt betala ut stödet efter uppfyllandet av tydligt angivna kriterier för stödberättigande och aktivering samt ett kriterium om att stödet ska gå till offentliga investeringar.

Samtidigt går förslaget inte utöver vad som krävs för att uppnå målet att hantera en stor asymmetrisk chock genom att stödja offentliga investeringar. Allt stöd från det föreslagna instrumentet omfattas av strikta kriterier för stödberättigande som grundas på efterlevnad av beslut och rekommendationer som utfärdats enligt unionens ramverk för budgetövervakning och makroekonomisk övervakning samt tydligt och väl definierade aktiveringskriterier som grundas på en dubbel sysselsättningsbaserad aktiveringsmekanism. En bidragsmottagande medlemsstat är dessutom skyldig att använda det mottagna stödet till stödberättigande offentliga investeringar till stöd för de politiska mål som anges i förordningen om de gemensamma bestämmelserna. En kontroll- och korrigeringsmekanism planeras. Lånebelopp och räntesubventioner fastställs med hjälp av en formel där vederbörlig hänsyn tas till maxnivån för stödberättigande offentliga investeringar samt till hur allvarig den stora asymmetriska chocken är. För att så många medlemsstater som möjligt ska uppfylla kraven för lånestöd inom ramen för instrumentet har det även fastställts ett tak som är en funktion av resterande tillgängliga medel i EU-budgeten. Räntesubventioner täcker medlemsstaternas räntekostnader för de lån som erhålls inom ramen för instrumentet. För att förbättra effekterna av de offentliga investeringarna och det potentiella stödet inom ramen för systemet planeras

slutligen ett förfarande för att höja kvaliteten på medlemsstatens system och rutiner för offentliga investeringar.

- **Val av instrument**

Denna rättsakt har formen av en förordning eftersom den skapar ett nytt instrument som bidrar till den makroekonomiska stabiliseringen och måste vara till alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga medlemsstater.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Vid bedömningen av den föreslagna mekanismen har man till stor del förlitat sig på intern expertis. För att bedöma stabiliseringsfunktionens respektive försäkringsmekanismens potentiella verksamhet kördes simuleringar med tidigare data (1985–2017). Detta tillvägagångssätt följer de standarder som har tillämpats i relevant litteratur (Carnot m.fl. 2017, Arnold m.fl. 2018, Claveres och Stráský, 2018). Stabiliseringseffekten av såväl stabiliseringsfunktionen som försäkringsmekanismen bedöms genom simuleringar av en makroekonomisk modell (Quest-modellen som har utvecklats av kommissionen och ofta används för att bedöma effekterna av politiska reformer). Resultaten är i linje med en liknande studie som genomfördes av IMF (Arnold m.fl., 2018). Mer allmänt har vederbörlig hänsyn tagits till relevant ekonomisk och politisk litteratur vad gäller förutsättningarna för en stabiliseringsfunktion. Det förs även diskussioner på EU-nivå.

- **Konsekvensbedömning**

Förslaget åtföljs av en konsekvensbedömning, som med vissa reservationer fick ett positivt yttrande från nämnden för lagstiftningskontroll den 27 april 2018. *[infoga länk till nämndens yttrande]* De synpunkter som framfördes av nämnden för lagstiftningskontroll har beaktats i den reviderade version av konsekvensbedömningen som presenterades i ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar *[infoga länk till nämndens yttrande]*. Beskrivningen av det huvudsakliga politiska alternativet och dess samverkan med andra instrument utarbetades ytterligare, inbegripet sammansättning och finansieringsarrangemang. Här följer nu en mer ingående presentation av slutsatsen om det rekommenderade alternativet. De ändringar som gjordes efter yttrandet från nämnden för lagstiftningskontroll beskrivs närmare i en särskild bilaga till konsekvensbedömningen som presenterades i ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar.

Utöver alternativ 1, status quo, undersöktes tre olika politiska alternativ till en stabiliseringsfunktion i konsekvensbedömningen:

Alternativ 2 motsvarar ett in- och utlåningssystem med fokus på offentliga investeringar. En central aktör, dvs. EU, skulle tillhandahålla lån samt begränsade bidrag till medlemsstater som drabbas av stora chocker, i syfte att upprätthålla den offentliga investeringsverksamheten. Detta motsvarar till stor del kommissionens förslag vad gäller Europeiska investeringsstabiliseringsfunktionen.

Alternativ 3 är en försäkringsmekanism. Regelbundna bidrag, särskilt i normala och goda ekonomiska tider, eller egna tillgångar skulle ackumuleras i en fond. En medlemsstat som drabbas av en stor chock skulle kunna få stöd i form av utbetalningar/bidrag. Upplåningskapaciteten skulle sannolikt behöva begränsas för att säkerställa en trovärdig och fortlöpande verksamhet.

Alternativ 4 är en särskild budget för euroområdet. En gemensam budget skulle inte i första hand inriktas på den ekonomiska stabiliseringen, utan i stället på tillhandahållandet av europeiska kollektiva nyttigheter. Att förlita sig till cykliska intäkter (t.ex. bolagsskatt) och kontracykliska utgifter (t.ex. arbetslöshetsförmåner) skulle ändå bidra till den makroekonomiska stabiliseringen via automatiska stabilisatorer på EU-nivå. Det kan även förutses diskretionära inslag som skulle kunna främja stabiliseringsegenskaperna ytterligare.

En europeisk investeringsstabiliseringsfunktion (alternativ 2) skulle bidra till sammanhållningsmålet genom att erbjuda ekonomiskt stöd om en stor asymmetrisk chock drabbar en medlemsstat. Detta stöd ska riktas till offentliga investeringar i prioriterade sektorer samt omfattas av ekonomiska villkor för utlösande och stödberättigande. Tillhandahållandet av stöd kommer att utgöra ett starkt incitament för att skydda viktiga offentliga investeringar och på så sätt upprätthålla en lämplig utgiftsnivå som är avgörande för ekonomins framtida tillväxt. Ett sådant system skulle få helt andra konsekvenser än den tidigare krisen i vissa länder där det gjordes kraftiga nedskärningar av de offentliga investeringarna. Med detta alternativ skulle den makroekonomiska stabiliseringseffekten vara begränsad eftersom stödet är utformat som ett lån. Vid en stor chock skulle den berörda medlemsstaten fortfarande behöva göra en avvägning mellan att stödja en verksamhet genom underskottsfinansiering eller att kontrollera ökningen av sina offentliga skulder. Denna avvägning skulle emellertid begränsas eftersom medlemsstaten skulle få tillgång till billigare finansiering än vad marknaden kan erbjuda. Tillhandahållandet av EU-finansiering kan dessutom få en stark signalverkan för marknadsaktörerna som kan fungera som drivkrafter för att undvika en minskad tillgång till marknaden och ett fullt utvecklat finansiellt anpassningsprogram. Detta alternativ är helt i linje med ett krav om att överföringarna inte ska vara permanenta, eftersom lånen i sig utgör ett tillfälligt stöd och den berörda medlemsstaten har en rättslig återbetalningsskyldighet. Detta villkor är särskilt betydelsefullt. Aktörerna har fortfarande olika uppfattning om behovet av en stabiliseringsfunktion och hur den i så fall ska vara utformad, särskilt med tanke på betänkligheterna kring landsöverskridande neutralitet. Alternativ 2 kan därför vara mer genomförbart i ett politiskt perspektiv, åtminstone på kort sikt.

En försäkringsmekanism (alternativ 3) skulle tillhandahålla omfattande utbetalningar om en stor asymmetrisk chock drabbar en medlemsstat, med förbehåll för de ekonomiska villkoren för utlösande och stödberättigande. Dessa ”försäkringsutbetalningar” skulle resultera i att de berörda medlemsstaterna inte i lika hög grad behöver göra en avvägning mellan att stödja verksamheten och kontrollera ökningen av skuldsättning och underskott. Utbetalningarna skulle därför utgöra ett komplement till de nationella automatiska stabilisatorerna vid svåra omständigheter. De skulle göra det lättare att föra en jämnare och mer kontracyklisk finanspolitik under hela konjunkturcykeln, vilket även skulle gynna de nationella offentliga finansernas kvalitet och förhindra att det uppstår svängningar i de offentliga investeringarna. Beroende på hur parametrarna sätts kan det här alternativet få en starkt stabiliserande effekt på efterfrågan, även med en begränsad mängd bidrag. Det kan emellertid vara relativt svårt att kombinera alternativ 3 med målet om landsövergripande neutralitet, eftersom vissa medlemsstater skulle kunna få utbetalningar oftare än andra, t.ex. för att deras ekonomiers cykler är mer volatila. Vad gäller målet om landsneutralitet kan vissa delar av utformningen behöva förbättras. Det kan t.ex. handla om högre bidrag i goda tider (något som skulle säkerställa att volatila ekonomier bidrar med mer och leda till att buffertar byggs upp fortare). Man kan också tänka sig en form av erfarenhetsbedömning (där bidragen anpassas beroende på tidigare utnyttjande). Stödet från intressenterna förefaller dock blandat, eftersom vissa anser att det är alltför riskfyllt och går utöver vad som är proportionerligt för att hantera de befintliga utmaningarna.

En budget för euroområdet (alternativ 4) skulle bidra till att stabilisera stora chocker eftersom denna budgets inkomster och/eller utgifter automatiskt skulle fluktuerat med konjunkturcykeln. En sådan mekanisms effektivitet skulle vara avhängig av konjunkturskänsligheten i budgetens sammansättning och dess storlek. Alternativ 4 skulle få något mer långtgående konsekvenser än en stabiliseringsfunktion, eftersom en fullständig budget medför att tilldelningsbefogenheterna för inkomst- och utgiftssidan övergår från nationell till europeisk nivå och detta gäller utöver den nuvarande EU-budgeten. En förutsättning för att en sådan budget skulle kunna upprättas är därför att det finns en stark politisk vilja och ett samförstånd. Det skulle krävas ytterligare överläggningar och diskussioner för att bedöma innehållet och förankra det mer politiskt.

Det bör noteras att de olika politiska alternativen inte utesluter varandra, utan går att kombinera. I det här skedet är en europeisk investeringsstabiliseringsfunktion (alternativ 2) det rekommenderade alternativet. Den skulle i hög grad bidra till de mål som beskrivs under punkt 4 i konsekvensbedömningsrapporten. Kommissionen har behållit detta som en del av sitt förslag. En försäkringsmekanism (alternativ 3) kan ha mycket effektiva stabiliseringsegenskaper och uppfylla kraven om landsneutralitet om den utformas väl, men det krävs ytterligare överläggningar och diskussioner för att bedöma om den är genomförbar och förankra det här alternativet mer politiskt. En försäkringsmekanism skulle stärka EMU-strukturen avsevärt och därför vara mycket värdefull. I det här läget lägger kommissionen inte fram något formellt förslag, men en försäkringsmekanism bör anses ingå i det paket som stabiliseringsfunktionen utgör samt fylla ut och komplettera alternativ 2. Ett sådant paket skulle skapa en konsekvent helhet som möjliggör en omfattande stabilisering. Alternativ 4 kan ha vissa stabiliseringsegenskaper, mycket beroende på storlek och sammansättning, men det krävs ytterligare överläggningar och diskussioner för att bedöma alternativets innehåll och förankra det mer politiskt.

Såsom diskuterats ovan skulle ett investeringsstabiliseringssystem (alternativ 2) och en försäkringsmekanism (alternativ 3) i första hand få makroekonomiska effekter. Alternativ 2, investeringsstabiliseringsinstrumentet, skulle dessutom förbättra de offentliga finansernas sammansättning genom att skydda den offentliga investeringsverksamheten. Det täcker till viss del in en aspekt av upprätthållande/uppgradering av kompetens och medför därmed vissa sociala fördelar. I alternativ 3, försäkringsmekanismen, skulle de miljömässiga och sociala konsekvenserna vara tämligen indirekta och svårbedömda. I alternativ 4, budgeten för euroområdet, skulle de miljömässiga och sociala konsekvenserna sannolikt vara positiva, men detta alternativ har inte beskrivits tillräckligt i detalj för att det ska gå att göra en ingående bedömning.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget kan komma att påverka unionens budget. De lån som kommissionen skulle kunna bevilja till medlemsstaterna inom ramen för detta föreslagna instrument är en funktion av ett fastställt tak på 30 miljarder euro. Dessa lån utgör ansvarsförbindelser för EU-budgeten för den händelse att en medlemsstat skulle ställa in betalningarna för återbetalning av ett lån som beviljats inom ramen för detta system.

Räntesubventionen skulle finansieras genom en stabiliseringsstödsfond som tilldelas årliga nationella bidrag baserade på fördelningen av Eurosystemets monetära inkomster på euroländernas nationella centralbanker. Samma riktmarke skulle användas för medlemsstater utanför euroområdet som deltar i växelkursmekanismen (ERM2). Dessa nationella bidrag utgör inkomster som avsatts externt för särskilda ändamål och påverkar inte EU-budgeten.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Enligt rättsakten ska det genomföras en rapportering och översyn av rättsaktens tillämpning vart femte år. För detta ändamål ska kommissionen lägga fram en utvärderingsrapport med bland annat en bedömning av förordningens ändamålsenlighet samt dess bidrag till att medlemsstaterna i euroområdet kan genomföra den ekonomiska politiken på ett sådant sätt att det stärker sammanhållningen i unionen, att unionens strategi för tillväxt och arbetstillfällen uppnås samt att offentliga investeringar genomförs i de medlemsstater i euroområdet som erhåller stöd enligt rättsakten. I rapporten ska det även undersökas om det bör utarbetas en försäkringsmekanism för den makroekonomiska stabiliseringen. Rapporten ska vid behov åtföljas av förslag till ändringar av denna rättsakt. Denna rapport ska överlämnas till Europaparlamentet, rådet och Eurogruppen.

Utvärderingarna ska genomföras i enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016⁸, där de tre institutionerna bekräftade att utvärderingar av den befintliga lagstiftningen och politiken bör ligga till grund för konsekvensbedömningar av olika alternativ för vidare åtgärder. I dessa utvärderingar ska programmets konsekvenser bedömas på grundval av programmets indikatorer/mål samt en detaljerad analys av programmets relevans, ändamålsenlighet, effektivitet, mervärde för EU och förenlighet med övrig EU-politik. Utvärderingarna ska inbegripa tidigare erfarenheter för att identifiera eventuella brister/problem eller möjligheter att ytterligare förbättra åtgärderna eller resultaten samt bidra till att de utnyttjas maximalt/får största möjliga genomslag.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Del I i den föreslagna förordningen (artiklarna 1 och 2) föreskriver att den europeiska investeringsstabiliseringsfunktionen (EISF) ska upprättas som ett instrument för finansiellt stöd enligt artikel [220] i den reviderade budgetförordningen i syfte att stödja offentliga investeringar i medlemsstater vid en stor asymmetrisk chock samt stärka sammanhållningen. Här anges också hur detta finansiella stöd ska vara utformat, närmare bestämt som lån och räntesubventioner. I denna del framhålls även att förordningen ska tillämpas både på medlemsstater i euroområdet och på medlemsstater utanför euroområdet som deltar i växelkursmekanismen (ERM2). I denna del anges dessutom de viktigaste definitionerna i denna rättsakt.

Del II i den föreslagna förordningen (artiklarna 3–5) innehåller de kriterier som en medlemsstat måste uppfylla för att kunna tilldelas stöd inom ramen för EISF. Man bör här skilja mellan två typer av kriterier:

För det första innehåller den föreslagna rättsakten kriterier för stödberättigande som grundas på efterlevnad av de beslut och rekommendationer enligt unionens budgetramverk som föreskrivs i artikel 126.8 och 126.11 i EUF-fördraget och i förordning (EU) nr 1466/97 samt enligt det ramverk för makroekonomisk övervakning som upprättas genom förordning (EU) nr 1176/2011. Det bör även fastställas att de medlemsstater i euroområdet som omfattas av ett program för makroekonomisk anpassning inte ska kunna beviljas stöd inom ramen för detta system, utan att finansieringsbehov som rör offentliga investeringar ska behandlas inom ramen för det programmet. Samma upplägg planeras för de medlemsstater utanför

⁸ Interinstitutionellt avtal av den 13 april 2016 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning, EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

euroområdet som omfattas av den föreslagna rättsakten och tilldelas betalningsbalansstöd. Om medlemsstaterna enas om att ingå ett mellanstatligt avtal för att finansiera räntesubventionen, ska slutligen betalningen av årliga bidrag utgöra ett kriterium för stödberättigande innan en medlemsstat ska kunna beviljas någon räntesubvention inom ramen för systemet.

För det andra bör aktiveringskriterier planeras för att säkerställa att EISF-stödet aktiveras på ett effektivt sätt och i rätt tid. Denna aktivering bör fastställas utifrån en dubbel arbetslöshetsbaserad aktiveringsmekanism, baserat på dels det nationella arbetslöshetstalet jämfört med det tidigare genomsnittet, dels förändringen i arbetslöshet jämfört med ett visst gränsvärde året innan. För det första finns det flera olika skäl att välja att aktiveringskriterierna ska vara baserade på arbetslöshetstalet. Arbetslöshetstalet är en utmärkt indikator på konjunkturcykeln. Chockernas effekter på de offentliga finanserna tenderar dessutom att släpa efter tillväxtcykeln och följer faktiskt mer eller mindre arbetslöshetscykeln. Den eftersläpning som det ger att använda sig av arbetslöshetstalet skulle inte heller äventyra instrumentets stabiliseringssyfte, eftersom medlemsstaterna först skulle behöva ta till sina automatiska stabilisatorer och politiska åtgärder. För det andra skulle användningen av en dubbel aktiveringsmekanism i högre grad säkerställa att den berörda medlemsstaten ställs inför en stor asymmetrisk chock som har ett tillfälligt och landsspecifikt inslag. Den dubbla aktiveringsmekanismen skulle även göra det möjligt att sätta in stödet vid tidpunkter då det ekonomiska läget försämras avsevärt. Den dubbla aktiveringsmekanismen skulle avse situationer med stigande arbetslöshet.

I denna del fastställs även att medlemsstater som tar emot stöd enligt den föreslagna förordningen ska vara skyldiga att investera stödet i stödberättigande offentliga investeringar, dvs. den offentliga sektorns fasta bruttoinvesteringar till stöd för de politiska mål som anges i förordningen om gemensamma bestämmelser, samt sociala investeringar (utbildning). De ska även upprätthålla den generella offentliga investeringsnivån jämfört med de senaste fem årens genomsnittliga offentliga investeringsnivå. Vad gäller den andra komponenten bör kommissionen ha ett visst bedömningsutrymme för situationer där en medlemsstats offentliga investeringar har utvecklats på ett sätt som inte är hållbart. En korrigeringsmekanism bör planeras för att undvika att det uppstår icke stödberättigande utgifter och att unionen blir ansvarig för icke stödberättigande lån. Detta framstår som nödvändigt för att skydda unionens finansiella intressen. Om en medlemsstat inte har uppfyllt detta kriterium, bör kommissionen kunna begära att lånet ska återbetalas helt eller delvis eller besluta att den berörda medlemsstaten inte ska kunna erhålla någon räntesubvention i samband med att lånet återbetalas. Resultatet av denna kontroll bör även offentliggöras.

Del III i den föreslagna förordningen (artiklarna 6–8) anger förfarandet för ett snabbt beviljande av EISF-stödet. När en begäran har inkommit bör kommissionen kontrollera att kriterierna för stödberättigande och aktivering är uppfyllda samt besluta om villkoren för stödet i form av ett lån. Aspekter såsom belopp, genomsnittlig löptid, prissättning och stödets tillgänglighetsperiod bör fastställas. Den bidragsmottagande medlemsstaten bör även vara berättigad till en räntesubvention när lånet återbetalas eller när räntebetalningarna förfaller till betalning. I denna del av den föreslagna rättsakten fastställs även de olika formerna av EISF-stöd.

Del IV i den föreslagna förordningen (artiklarna 7–10) fastställer först och främst finansieringsramen för detta instrument. Vad gäller lånen bör kommissionen kunna ta upp lån på de finansiella marknaderna för vidareutlåning till den berörda medlemsstaten. Sådana lån bör begränsas till ett fast tak på 30 miljarder euro. När det gäller räntesubventioner bör deras syfte vara att kompensera för medlemsstaternas räntekostnader för lånet. Kommissionen bör kunna använda sig av stabiliseringsstödsfonden för att finansiera detta. I denna del fastställs

även de formler som kommissionen bör använda för att fastställa lånebelopp och räntesubventioner inom ramen för EISF-instrumentet.

För lånekomponenten i detta instrument ska man skilja mellan formeln för att fastställa maxnivån för stödberättigande offentliga investeringar (*Is*) och formeln för att beräkna stödet (*S*) i form av ett lån. Dessa båda formler samspelar med varandra. Maxnivån för stödberättigande offentliga investeringar (*Is*) som kan beviljas stöd genom EISF ska fastställas automatiskt utifrån en formel som avspeglar de stödberättigande offentliga investeringarna i förhållande till BNP i EU under en femårsperiod innan en medlemsstat begärde stöd och den berörda medlemsstatens BNP under samma period. Detta maxbelopp ska även anpassas utifrån tillgängliga medel, närmare bestämt det fastställda tak som anges i förordningen. Lånestödets maximibelopp ska även fastställas automatiskt med hjälp av en formel där vederbörlig hänsyn tas till maxnivån för stödberättigande offentliga investeringar samt till hur allvarlig den stora asymmetriska chocken är. Lånet ska även anpassas efter hur allvarlig chocken är. Skulle det rör sig om en särskilt allvarlig asymmetrisk chock kan lånebeloppet ökas upp till maxnivån för den stödberättigande offentliga investeringen (*Is*). Här skulle en ökning av arbetslöshetstalet per kvartal kunna användas som indikator. För att säkerställa att så många medlemsstater som möjligt kan ta del av stödet inom ramen för detta instrument bör lånestödet slutligen begränsas till 30 procent av resterande tillgängliga medel enligt det tak som fastställts för att anpassa lånen till de tillgängliga medlen i EU-budgeten.

Räntesubventionsbeloppet bör automatiskt fastställas som en fast procentsats av medlemsstatens räntekostnader för lånet inom ramen för detta instrument.

I denna del av den föreslagna förordningen fastställs slutligen att Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) eller dess rättsliga efterträdare vid någon tidpunkt framöver på egen hand kan komma att besluta om att tillhandahålla finansiellt stöd till offentliga investeringar för den makroekonomiska stabiliseringen. För detta ändamål ska kommissionen sträva efter att säkerställa att ett sådant stöd beviljas enligt villkor som är förenliga med den föreslagna förordningen. Det bör föreskrivas att kommissionen ska ha befogenhet att anta delegerade akter som kompletterar den föreslagna förordningen vad gäller informationsutbyte om de olika lånekomponenterna och reglerna om komplementaritet mellan ESM-stödet och stödet inom ramen för detta instrument som har beräknats på grundval av formlerna för lånet och räntesubventionen.

Del V i den föreslagna förordningen (artiklarna 11–16) innehåller de processuella reglerna för utbetalning och genomförande av lånestödet inom ramen för detta instrument. Detta gäller närmare bestämt regler för utbetalning, in- och utlåningstransaktioner, kostnader samt administration av lånen. Här föreskrivs slutligen reglerna för kontroll.

Del VI i den föreslagna förordningen (artiklarna 17–19) föreskriver upprättandet av stabiliseringsstödsfonden ("fonden") och dess användning. Fonden ska tilldelas bidrag från medlemsstaterna i enlighet med ett mellanstatligt avtal som fastställer beräkningsmetoden för dessa bidrag samt överföringsreglerna. För medlemsstater i euroområdet ska de nationella bidragen utgöra en procentuell andel av de monetära inkomster som har fördelats till de nationella centralbankerna i medlemsstaterna i euroområdet. För att beräkna dessa bidrag ska ECB senast den 30 april varje år informera kommissionen om varje nationell centralbanks andel av de monetära inkomsterna. För medlemsstater utanför euroområdet som omfattas av den föreslagna rättsaktens tillämpningsområde ska en monetär inkomst för Eurosystemet användas som beräkningsgrund för dess nationella bidrag. En särskild beräkningsnyckel ska tillämpas. Förutsatt att ett sådant mellanstatligt avtal ingås ska det ställas som villkor att medlemsstaterna måste ha betalat sitt årliga bidrag för att de ska kunna ta emot en räntesubvention.

Fonden ska endast användas för betalning av räntesubventionen. En sådan subvention kan beviljas förutsatt att det finns tillgängliga medel i fonden. Det bör införas ett system för betalningsanstånd för den händelse att tillräckliga medel saknas. Kommissionen ska administrera fonden utifrån en försiktig och säker investeringsstrategi.

Del VII i den föreslagna rättsakten (artikel 20) föreskriver att kommissionen ska bedöma kvaliteten på medlemsstaternas system och rutiner för offentliga investeringar. En sådan bedömning ska planeras som en kompletterande åtgärd och syftar till att förbättra de nationella investeringsplattformarna för att förbättra effekterna av offentliga investeringar och EISF-stöd. Den detaljerade metoden beskrivs i en bilaga till den föreslagna förordningen och baseras på senaste praxis som används av IMF och OECD.

Del VIII i den föreslagna förordningen (artiklarna 21–23) föreskriver regler för utövande av delegeringen, för rapportering och översyn samt den föreslagna förordningens ikraftträdande. Vad gäller den regelbundna rapporteringen ska kommissionen bland annat undersöka om det bör utarbetas en försäkringsmekanism för den makroekonomiska stabiliseringen samt om sociala investeringar i utbildning bör inkluderas i definitionen av stödberättigande offentliga investeringar så snart det finns tillförlitliga uppgifter.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska investeringsstabiliseringsfunktionen

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 175.3,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande⁹,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁰,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹¹,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Främjande av ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och upprättandet av en ekonomisk och monetär union (EMU) är centrala mål enligt fördragen.
- (2) Stärkt ekonomisk sammanhållning mellan medlemsstater som har euron som valuta skulle bidra till stabilitet i den monetära unionen och till en harmonisk utveckling av unionen som helhet.
- (3) Medlemsstaterna bör bedriva och samordna sin ekonomiska politik på ett sätt som gör att de kan uppnå målet att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen.
- (4) Den värsta finanskris någonsin och den djupa ekonomiska nedgång som drabbade världen och euroområdet har visat att de instrument som står till buds i euroområdet – såsom den gemensamma penningpolitiken, automatiska stabilisatorer och diskretionär finanspolitik på nationell nivå – är otillräckliga för att absorbera stora asymmetriska chocker.
- (5) Den nuvarande institutionella strukturen innebär att medlemsstater som har euron som valuta och andra medlemsstater som deltar i växelkursmekanismen (ERM2) i högre grad måste förlita sig på de ekonomiskpolitiska instrument som finns kvar, såsom automatiska stabilisatorer och andra diskretionära finanspolitiska åtgärder, för att underlätta makroekonomisk anpassning och mildra stora asymmetriska chocker, vilket gör anpassningen svårare överlag. Krisens utveckling i euroområdet visar också vilken viktig roll den gemensamma penningpolitiken spelade för att främja makroekonomisk stabilitet under svåra makroekonomiska förhållanden.

⁹ EUT C , , s. .

¹⁰ EUT C , , s. .

¹¹ EUT C , , s. .

- (6) Finanskrisen har gett upphov till ett procykiskt mönster i finanspolitiken, vilket har påverkat de offentliga finanserna, och framför allt de offentliga investeringarna, negativt. Detta har i sin tur bidragit till att medlemsstaternas makroekonomiska utveckling skiljer sig åt markant, vilket äventyrar sammanhållningen.
- (7) Ytterligare instrument behövs därför för att i framtiden undvika att stora asymmetriska chocker leder till djupa och omfattande stressituationer och försvagar sammanhållningen.
- (8) Framför allt behöver en europeisk investeringsstabiliseringsfunktion (EISF) inrättas för att hjälpa medlemsstater som har euron som valuta att hantera snabbt förändrade ekonomiska förutsättningar på ett bättre sätt och stabilisera sina ekonomier genom att även i händelse av stora asymmetriska chocker fortsätta med sina offentliga investeringar.
- (9) EISF bör inte bara gynna medlemsstater som har euron som valuta, utan även andra medlemsstater som deltar i växelkursmekanismen (ERM2).
- (10) EISF bör vara ett unionsinstrument som kompletterar den nationella finanspolitiken. Det bör erinras om att medlemsstaterna bör bedriva en sund finanspolitik och bygga upp buffertar i sina offentliga finanser när tiderna är goda.
- (11) På unionsnivå utgör den europeiska termen för samordningen av den ekonomiska politiken ramen för identifiering av nationella reformprioriteringar och för övervakning av reformernas genomförande. Medlemsstaterna utformar sina egna nationella fleråriga investeringsstrategier utifrån dessa reformprioriteringar. Dessa strategier bör läggas fram tillsammans med årliga nationella reformprogram för att presentera och samordna investeringsprojekt som ska få nationellt stöd och/eller stöd från unionen. Syftet med dem är även att se till att stödet från unionen används på ett enhetligt sätt och att i relevanta fall maximera mervärdet av det finansiella stödet, särskilt från program som unionen stöder genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, EISF och InvestEU.
- (12) Den europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) eller dess rättsliga efterträdare kan ge ytterligare stöd utöver stödet från EISF.
- (13) EISF-stöd bör ges om en eller flera medlemsstater som har euron som valuta, eller andra medlemsstater som deltar i växelkursmekanismen (ERM2) drabbas av en stor asymmetrisk chock. I sådana medlemsstater är förändringar i arbetslöshetstalen starkt korrelerade med konjunktursvängningar. Om det nationella arbetslöshetstalet ökar till nivåer över det långsiktiga genomsnittet i en medlemsstat är detta en tydlig indikator på en stor asymmetrisk chock. Vid asymmetriska chocker drabbas en eller flera medlemsstater betydligt mer än genomsnittet.
- (14) Aktivering av EISF-stöd bör därför fastställas genom en dubbel aktiveringsmekanism baserad dels på det nationella arbetslöshetstalet jämfört med tidigare genomsnitt, dels på förändringen i arbetslöshet jämfört med ett visst gränsvärde.
- (15) För att inte minska medlemsstaternas incitament att bedriva en klok budgetpolitik bör medlemsstater som begär EISF-stöd uppfylla strikta kriterier som visar att de under två år före ansökan har följt beslut och rekommendationer utfärdade enligt unionens ramverk för budgetövervakning och ekonomisk övervakning.

- (16) Medlemsstater som inte har euron som valuta och som erhåller ekonomiskt stöd från ESM, europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM) eller internationella valutafonden (IMF), och som är föremål för ett makroekonomiskt anpassningsprogram enligt artikel 7.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013¹² bör inte ha rätt till EISF-stöd eftersom deras finansieringsbehov, inbegripet för att upprätthålla offentliga investeringar, tillgodoses via det ekonomiska stöd som beviljas.
- (17) Medlemsstater med undantag som erhåller betalningsbalansstöd enligt artikel 3.2 a i rådets förordning (EG) nr 332/2002¹³ bör inte ha rätt till EISF-stöd eftersom deras finansieringsbehov, inbegripet för att upprätthålla offentliga investeringar, tillgodoses genom systemet för medelfristigt ekonomiskt stöd till medlemsstaters betalningsbalans.
- (18) EISF-stöd bör ges i form av lån till berörda medlemsstater. Detta instrument skulle ge dem finansiering att fullfölja offentliga investeringar.
- (19) Utöver lån bör räntesubventioner beviljas berörda medlemsstater för att täcka deras räntekostnader för lånen, som en särskild typ av ekonomiskt stöd enligt artikel 220 i budgetförordningen. En sådan räntesubvention skulle utgöra ytterligare stöd, parallellt med lånet, för medlemsstater som drabbas av en asymmetrisk chock och som har dåliga finansieringsförutsättningar på finansmarknaderna.
- (20) För att snabbt kunna tillhandahålla EISF-stöd bör befogenheten att bevilja lån när efterlevnads- och aktiveringskriterierna är uppfyllda samt befogenheten att besluta om räntesubventioner tilldelas kommissionen.
- (21) Medlemsstaterna bör investera stödet från EISF i stödberättigande offentliga investeringar och även upprätthålla den offentliga investeringsnivån generellt så att den ligger i linje med den genomsnittliga offentliga investeringsnivån under de senaste fem åren i syfte att säkerställa att målen med denna förordning uppfylls. I detta avseende förväntas medlemsstaterna prioritera att upprätthålla stödberättigande investeringar i program som stöds av unionen genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.
- (22) Härvidlag bör kommissionen undersöka huruvida den berörda medlemsstaten har uppfyllt dessa villkor. Om en medlemsstat inte efterlever kraven bör den betala tillbaka delar av eller hela det beviljade lånet och bör inte beviljas någon räntesubvention.
- (23) Den högsta tillåtna nivån av stödberättigande offentliga investeringar som kan stödjas av EISF-lån för en medlemsstat bör fastställas automatiskt med hjälp av en formel som fångar upp de stödberättigande offentliga investeringarna i förhållande till BNP i unionen under en femårsperiod före den berörda medlemsstaten begär ett lån, och dess BNP under samma period. Den högsta tillåtna nivån för stödberättigande offentliga investeringar bör också skalpassas genom skalfaktor (α) mot det fastställda taket i unionsbudgeten. Denna faktor fastställs med den senaste krisen i åtanke, på ett sätt så

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och budgetövervakningen i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet (EUT L 140, 27.5.2013, s. 1).

¹³ Rådets förordning (EG) nr 332/2002 av den 18 februari 2002 om upprättandet av ett system för medelfristigt ekonomiskt stöd till medlemsstaters betalningsbalans (EGT L 53, 23.2.2002, s. 1).

att allt EISF-stöd skulle kunna ha tillhandahållits till den berörda medlemsstaten om mekanismen funnits på plats.

- (24) Beloppet för EISF-lån bör också fastställas automatiskt på grundval av en formel som för det första tar hänsyn till den högsta tillåtna nivån stödberättigande offentliga investeringar som är möjlig inom ramen för EISF, och för det andra tar hänsyn till hur allvarlig den stora asymmetriska chocken är. Stödet som fastställs på grundval av denna formel bör också skalanpassas med hänsyn till hur allvarlig chocken är med användning av en faktor (β). Denna faktor fastställs på ett sätt som gör att om en chock leder till en ökning av arbetslösheten med mer än 2,5 procentenheter ställs maximalt stöd till den berörda medlemsstatens förfogande. Ett EISF-lån kan ökas upp till den högsta tillåtna nivån för stödberättigande offentliga investeringar om den asymmetriska chocken är särskilt allvarlig enligt andra indikatorer om var i konjunkturcykeln medlemsstaten befinner sig (t.ex. förtroendeundersökningar) och en djupare analys av den makroekonomiska situationen (särskild med avseende på den makroekonomiska prognosen och den europeiska planeringsterminen). För att säkerställa att så många medlemsstater som möjligt kan kvalificera sig för EISF-stöd bör lånet till en medlemsstat inte överstiga 30 % av kvarvarande medel under det tak för kalibrering av lån som fastställts enligt EISF till tillgängliga medel i unionsbudgeten.
- (25) Storleken på EISF-räntesubventionen bör fastställas som en procentandel av den räntekostnad som medlemsstaten ådrar sig för det lån som beviljats enligt EISF.
- (26) En stabiliseringsstödfond bör inrättas för att finansiera räntesubventioner. Stabiliseringsstödfonden bör tilldelas nationella bidrag från medlemsstater som har euron som valuta och andra medlemsstater som deltar i växelkursmekanismen (ERM2).
- (27) Såväl fastställandet av beloppet för de nationella bidragen till stabiliseringsstödfonden som överföringen av dessa bör styras genom ett mellanstatligt avtal som ingås mellan medlemsstater som har euron som valuta och andra medlemsstater som deltar i växelkursmekanismen (ERM2). I avtalet bör föreskrivas att medlemsstaternas nationella bidrag ska beräknas på grundval av den andel av Eurosystemets monetära inkomster som har fördelats till de nationella centralbankerna i medlemsstater som har euron som valuta. För medlemsstater som deltar i ERM2 bör en särskild nyckel införas för att fastställa de nationella bidragen. Kommissionen bör bistå medlemsstaterna i beräkningen av dessa bidrag. Europeiska centralbanken (ECB) bör därför meddela kommissionen vilken andel av de monetära inkomsterna som centralbankerna i Eurosystemet har rätt till.
- (28) Efter det att det interinstitutionella avtalet har trätt i kraft bör ett krav för betalning av räntesubventioner till medlemsstater vara att medlemsstaten överför sitt årliga bidrag till stabiliseringsstödfonden. Betalning av räntesubventioner bör bero på i vilken grad tillräckliga medel finns i stabiliseringsstödfonden. Betalning av räntesubventioner från fonden för stabiliseringsstöd skjuts upp om räntesubventionen till en särskild medlemsstat överstiger 30 procent av de tillgängliga medlen i stabiliseringsstödfonden vid tidpunkten då betalningen förfaller till betalning.
- (29) Kommissionen bör ansvara för att tillgångarna i stabiliseringsstödfonden hanteras på ett säkert och ansvarsfullt sätt.
- (30) För att öka effekten av offentliga investeringar och potentiellt EISF-stöd bör kvaliteten på medlemsstaternas offentliga investeringar och förfaranden säkerställas, och i

tillämpliga fall stärkas. Kommissionen bör regelbundet genomföra en bedömning som har formen av en rapport som om det är motiverat, innehåller rekommendationer för att förbättra kvaliteten på offentliga investeringssystem och förfaranden i medlemsstaterna. En medlemsstat kan begära tekniskt bistånd från kommissionen. Den senare kan genomföra tekniska uppdrag.

- (31) För att fastställa regler för ESM:s eller dess rättsliga efterträdarens inblandning i fråga om att tillhandahålla ekonomiskt stöd parallellt med kommissionens stöd till offentliga investeringar, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionen delegeras till kommissionen vad gäller utbyte av relevant information avseende EISF-lån, effekten av ESM:s inblandning vid beräkning av EISF-stödbeloppet samt beviljandet av räntesubventioner genom stabiliseringsstödfonden till medlemsstater för de kostnader som uppkommer genom ekonomisk stöd från ESM. Kommissionen bör även ges befogenhet att anta delegerade akter som fastställer procentsatsen i formeln för beräkning av räntesubventioner, detaljerade regler för förvaltningen av stabiliseringsstödfonden och de allmänna principerna och strategierna för dess investeringsstrategi. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016¹⁴. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (32) Enligt punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016 finns ett behov av att utvärdera denna förordning, i synnerhet för att bedöma dess effektivitet, dess bidrag till den ekonomiska politiken i medlemsstaterna samt unionens strategi för sysselsättning och tillväxt, och för att fastställa eventuella ytterligare steg som behövs för att få till stånd en försäkringsmekanism som främjar makroekonomisk stabilisering. Detta kommer att göras på grundval av information som samlats in genom särskilda övervakningskrav samtidigt som överreglering och administrativa bördor undviks, särskilt för medlemsstaterna. Dessa krav kan i tillämpliga fall innefatta mätbara indikatorer som tjänar som grund för utvärdering av förordningens verkliga effekter.
- (33) EISF bör betraktas som ett första steg i det successiva arbetet mot en fullt utvecklad försäkringsmekanism för makroekonomisk stabilisering. För närvarande kommer EISF att baseras på lån och beviljande av räntesubventioner. Parallellt med detta är det inte uteslutet att ESM eller dess rättsliga efterträdare i framtiden kommer att vara inblandad i tillhandahållandet av ekonomiskt stöd till medlemsstater som har euron som valuta och som befinner sig i ekonomiska svårigheter, genom stöd för offentliga investeringar. Dessutom kan en frivillig försäkringsmekanism med en upplåningskapacitet baserad på frivilliga bidrag från medlemsstaterna inrättas i framtiden för att skapa ett kraftfullt instrument för makroekonomisk stabilisering vid asymmetriska chocker.
- (34) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 och rådets förordning (EU) 2017/1939 ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt och utredning av

¹⁴ EUT L 231, 12.5.2016, s. 1.

oriktigheter och bedrägeri, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall administrativa sanktioner. I enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) utföra utredningar, inbegripet kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I överensstämmelse med rådets förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten utreda och lagföra bedrägeri och annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371. I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som tar emot medel från unionen samarbeta fullt ut för att skydda unionens ekonomiska intressen, och ge kommissionen, Olaf, Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska revisionsrätten alla rättigheter och all tillgång som de behöver.

- (35) Övergripande finansbestämmelser som Europaparlamentet och rådet antagit på grundval av artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt omfattar denna förordning. Dessa bestämmelser föreskrivs i budgetförordningen och fastställer särskilt förfarandet för upprättande och genomförande av budgeten genom bidrag, upphandling, priser och indirekt genomförande, och föreskriver ansvarskontroller av finansmarknadsaktörer. Bestämmelser som antagits på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget gäller också skyddet av unionens budget när det gäller allmänna brister i fråga om rättsstatsprincipen i medlemsstaterna, eftersom respekt för rättsstatsprincipen är en nödvändig förutsättning för sund ekonomisk förvaltning och effektiv EU-finansiering.
- (36) Eftersom syftet med denna förordning – nämligen att inrätta en europeisk investeringsstabiliseringsfunktion för att absorbera stora asymmetriska chocker som riskerar att äventyra ekonomisk och social sammanhållning på grund av EMU:s struktur, med en centraliserad penningpolitik och nationell finanspolitik – inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva, utan snarare på grund av åtgärdernas omfattning bättre åstadkoms på unionsnivå får unionen anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen enligt artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

DEL I

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Genom denna förordning inrättas Europeiska investeringsstabiliseringsfunktionen (EISF).
2. EISF ska tillhandahålla ekonomiskt stöd i form av lån och räntesubventioner för offentliga investeringar till en medlemsstat som är föremål för en stor asymmetrisk chock.

3. EISF-stöd ska vara tillgänglig för medlemsstater som har euron som valuta och för andra medlemsstater som deltar i den växelkursmekanism som avses i artikel 140.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1) *avtal*: mellanstatligt avtal mellan alla medlemsstater som har euron som valuta och andra medlemsstater som deltar i växelkursmekanismen (ERM2) där beräkningen av och överföringen av deras ekonomiska bidrag till stabiliseringsstödfonden fastställs.

(2) *offentlig investering*: offentlig förvaltnings fasta bruttoinvesteringar enligt definitionen i bilaga A till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013¹⁵.

3) *stödberättigande offentlig investering*: a) en offentlig investering som stöder uppnåendet av de politiska mål som definieras i förordning (EU) nr [XX] av den [XX] [infoga hänvisning till den nya förordningen om gemensamma bestämmelser]¹⁶ och b) alla utgifter inom utbildningsområdet som inte omfattas av definitionen i bilaga A till förordning (EU) nr 549/2013

4) *EISF-stöd*: ekonomiskt stöd från unionen i den mening som avses i artikel [220] i budgetförordningen i form av lån och räntesubventioner enligt EISF till stöd för stödberättigande offentliga investeringar.

5) *system och metoder för förvaltning av offentliga investeringar*: medlemsstaternas interna förfaranden för planering, tilldelning och genomförande av offentliga investeringar.

5) *unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*: de gemensamma mål för medlemsstaterna och unionen som anges i slutsatserna från Europeiska rådets möte den 17 juni 2010 som bilaga I (En ny europeisk strategi för sysselsättning och tillväxt – EU:s överordnade mål), rådets rekommendation (EU) 2015/1184¹⁷ om allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och Europeiska unionens ekonomiska politik av den 14 juli 2015 och rådets beslut (EU) 2016/1838¹⁸, samt alla revideringar av dessa gemensamma mål.

DEL II

KRITERIER

Artikel 3

Kriterier för stödberättigande

1. En medlemsstat ska ha rätt till EISF-stöd under följande förutsättningar:

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (EUT L 174, 26.6.2013, s. 1).

¹⁶ [Infoga korrekt hänvisning till ny version av förordningen om gemensamma bestämmelser]

¹⁷ EUT L 192, 18.7.2015, s. 27.

¹⁸ EUT L 280, 18.10.2016, s. 30.

(a) Den har under de två år som föregår ansökan om stöd från EISF inte varit föremål för ett beslut av rådet om att inga effektiva åtgärder har vidtagits för att korrigera dess alltför stora underskott enligt artikel 126.8 eller artikel 126.11 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

(b) Den har under de två år som föregår ansökan om stöd från EISF inte varit föremål för ett beslut av rådet i enlighet med artikel 6.2 eller artikel 10 i rådets förordning (EU) 1466/97¹⁹ om att inga effektiva åtgärder har vidtagits för att korrigera en konstaterad betydande avvikelse.

(c) Den har under de två år som föregår ansökan om stöd från EISF inte varit föremål för två på varandra följande rekommendationer från rådet inom ramen för samma obalansförfarande i enlighet med artikel 8.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011²⁰ med anledning av att dess plan för korrigering av åtgärder anses vara otillräcklig.

(d) Den har under de två år som föregår ansökan om stöd från EISF inte varit föremål för två på varandra följande beslut av rådet inom ramen för samma obalansförfarande i enlighet med artikel 10.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 med anledning av att den inte har vidtagit de rekommenderade korrigering av åtgärder.

(e) Den har inte varit föremål för ett beslut av rådet om godkännande av ett makroekonomiskt anpassningsprogram i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning (EU) nr 472/2013.

(f) Den har inte varit föremål för ett beslut av rådet om ett system för medelfristigt ekonomiskt stöd i den mening som avses i artikel 3.2 a i rådets förordning (EG) nr 332/2002²¹.

2. När avtalet har trätt i kraft ska en medlemsstat bara ha rätt till en räntesubvention om den fullgör sina skyldigheter enligt avtalet.

Artikel 4

Kriterier för aktivering

1. En medlemsstat ska anses uppleva en stor asymmetrisk chock om följande aktiveringskriterier uppfylls samtidigt:

a) Det nationella arbetslöshetstalet per kvartal har varit högre än det genomsnittliga arbetslöshetstalet i den berörda medlemsstaten under de 60 kvartal som föregår kvartalet före ansökan.

b) Det nationella arbetslöshetstalet per kvartal har ökat med mer än 1 procentenhet jämfört med motsvarande kvartal året innan.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska arbetslöshetstalet fastställas med hänvisning till förordning (EG) nr 577/98²².

¹⁹ Rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken, EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser, EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

²¹ Rådets förordning (EG) nr 332/2002, EGT L 53, 23.2.2002, s. 1.

²² Rådets förordning (EG) nr 577/98 av den 9 mars 1998 om anordnande av statistiska urvalsundersökningar av arbetskraften i gemenskapen, EGT L 77, 14.3.1998, s. 3.

Det som avses är arbetslöshetstalet för hela befolkningen, alla åldersgrupper, i procent av den förvärvsarbetande befolkningen.

3. Det nationella arbetslöshetstal per kvartal som används vid tillämpning av punkt 1 i denna artikel och artikel 8.1 c ska rensas för säsongseffekter.

Artikel 5

Investeringar som ska få stöd

1. En medlemsstat som får EISF-stöd ska samma år som det beviljas ett EISF-lån göra följande:

(a) Investera minst lika mycket som EISF-lånebeloppet i stödberättigande offentliga investeringar.

(b) Upprätthålla offentliga investeringar på en nivå som motsvarar den genomsnittliga nivå för dess offentliga investeringar under de närmast föregående fem åren.

Kommissionen kan emellertid i sitt beslut i enlighet med artikel 6.2 konstatera att denna offentliga investeringsnivå är ohållbar, i vilket fall den ska fastställa den offentliga investeringsnivå som ska upprätthållas.

2. Året efter det att EISF-lånet har utbetalats ska kommissionen granska om den berörda medlemsstaten har uppfyllt kriterierna i punkt 1. Kommissionen ska i synnerhet även kontrollera i vilken grad den berörda medlemsstaten har upprätthållit de offentliga investeringarna i program som unionen stöder genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Om kommissionen, efter att ha hört den berörda medlemsstaten, slår fast att villkoren i punkt 1 inte har uppfyllts, ska den anta ett beslut

(a) med krav på att hela eller en del av EISF-lånet, beroende på vad som är lämpligt, ska betalas tillbaka i förtid, och

(b) att den berörda medlemsstaten, när EISF-lånet har betalats tillbaka, inte ska ha rätt till räntesubventionen.

Kommissionen ska anta sitt beslut utan onödigt dröjsmål och därefter offentliggöra det.

DEL III

FÖRFARANDE OCH FORM FÖR EISF-STÖDET

Artikel 6

Förfarande för beviljande av EISF-stöd

1. Om en medlemsstat uppfyller de villkor för stödberättigande som avses i artikel 3 och upplever en sådan stor asymmetrisk chock som avses i artikel 4 kan den en gång om året inge en ansökan till kommissionen om EISF-stöd. Medlemsstaten ska ange varför den behöver stöd.

Kommissionen ska bedöma och handlägga ansökningarna i den ordning de tas emot. Kommissionen ska agera utan onödigt dröjsmål.

2. Kommissionen ska fatta beslut om villkoren för EISF-stödet. I beslutet ska anges EISF-lånets belopp, genomsnittliga löptid, prissättningsformel och hur länge det är tillgängligt samt räntesubventionsbelopp och övriga närmare regler för genomförandet av stödet. Kommissionen ska i sitt beslut om villkoren för EISF-stödet ta hänsyn till vilket belopp som anses ligga på hållbar nivå i den mening som avses i artikel 210.3 i förordning (EU, Euratom) nr XX (nedan kallad *budgetförordningen*) under taket för egna medel för betalningsbemyndiganden.

DEL IV

EISF-STÖDBELOPP

Artikel 7

Tak för utlåningen

Den utestående utlåningen (kapitalbeloppet) till medlemsstater enligt denna förordning ska inte överstiga 30 miljarder EUR.

Artikel 8

EISF-lånens storlek

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 ska storleken på ett EISF-lån (S) fastställas i enlighet med följande formel:

$$S = \beta \times I_S \times (\text{Increase in unemployment}_{\text{MS}} - \text{threshold level})$$

subject to $S \leq I_S$

I denna formel gäller följande definitioner:

(a) ' β ': 0,66.

(b) ' I_S ': den maximala nivå av stödberättigande offentliga investeringar som EISF får stödja i den berörda medlemsstaten som avses i punkt 2.

(c) '*Increase in unemployment*_{MS}': ökning av det nationella arbetslöshetstalet per kvartal som avses i artikel 4.1 b uttryckt i procentenheter.

(d) 'gränsvärde': Det gränsvärde som fastställs i artikel 44.1 b uttryckt i procentenheter.

Kommissionen får emellertid öka storleken på ett EISF-lån (S) upp till I_S om den stora asymmetriska chock som den berörda medlemsstaten upplever är särskilt allvarlig

2. Den högsta nivå av stödberättigande offentliga investeringar som EISF får stödja i en medlemsstat (I_S) ska fastställas i enlighet med följande formel:

$$I_S = \alpha \times \frac{\text{Average Public Investment}_{\text{EU}}}{\text{GDP}_{\text{EU}}} \times \text{GDP}_{\text{MS}}$$

I denna formel gäller följande definitioner:

(a) ' α ': 11,5.

(b) ' $\frac{\text{Average Public Investment}_{\text{EU}}}{\text{GDP}_{\text{EU}}}$ ': kvoten stödberättigande offentliga investeringar i förhållande till unionens BNP, i löpande priser och i genomsnitt över de fem helår som föregår ansökan om EISF-stöd i enlighet med artikel 6.1.

(c) ' GDP_{MS} ': den berörda medlemsstatens BNP i löpande priser och i genomsnitt över fem helår som föregår ansökan om stöd i enlighet med artikel 6.1.

3. Ett EISF-lån ska inte utgöra mer än 30 % av det tillgängliga belopp som avses i artikel 7, efter avdrag för den totala stocken utestående EISF-lån.

Artikel 9

Storlek på EISF:s räntesubventioner

1. En räntesubvention ska bidra till medlemsstatens räntekostnader för EISF-lånet. Storleken på EISF-räntesubventionen ska fastställas i enlighet med följande formel:

$$IRS = 100 \text{ percent of interest rate cost}_{MS}$$

Vid tillämpningen av denna bestämmelse ska "räntekostnad" avse räntan baserat på den prissättningsformel som fastställs i det beslut av kommissionen som avses i artikel 6.2, varvid hänsyn ska tas till eventuell refinansiering i enlighet med artikel 12.4.

2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med förfarandet i artikel 21 för att ändra den procentuella andel som avses i punkt 1 om detta förefaller vara nödvändigt för avtalets genomförande eller det slutliga uppskjutandet av betalningar enligt artikel 18.2.

Artikel 10

Ekonomiskt stöd från ESM eller dess rättsliga efterträdare

1. Om ESM eller dess rättsliga efterträdare ger ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för att stödja stödberättigande offentliga investeringar på villkor som är förenliga med denna förordning ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med förfarandet i artikel 21 för att

(a) komplettera denna förordning genom att närmare fastställa informationsutbytet mellan kommissionen och ESM eller dess rättsliga efterträdare med avseende på de uppgifter som avses i artikel 6.2,

(b) komplettera denna förordning genom att fastställa regler om komplementaritet mellan det ekonomiska stödet från ESM eller dess rättsliga efterträdare och det EISF-stöd som beräknas i enlighet med artiklarna 8 och 9,

c) ändra eller komplettera artiklarna 9 och 18 för att göra det möjligt att bevilja en räntesubvention från stabiliseringsstödfonden till medlemsstater för deras räntekostnader till följd av ekonomiskt stöd som beviljats från ESM eller dess rättsliga efterträdare för att stödja stödberättigande offentliga investeringar.

DEL V

FÖRFARANDE FÖR UTBETALNING OCH GENOMFÖRANDE

Avdelning I

Lån

Artikel 11

Utbetalning av lånet

1. EISF-lånet ska, i princip, betalas ut i en enda betalning.

Artikel 12

Upplåning och utlåning

1. Upplåning och utlåning ska genomföras i euro.
2. När kommissionen har fattat ett beslut i enlighet med artikel 6.2 ska kommissionen ha befogenhet att låna på kapitalmarknaderna eller hos finansinstitut vid lämpligast tidpunkt mellan planerade utbetalningar för att optimera finansieringskostnaden och upprätthålla sitt anseende på marknaderna som emittent. Anskaffade medel som ännu inte betalats ut ska vid varje tidpunkt vara placerade på ett särskilt penning- eller värdepapperskonto som hanteras i enlighet med reglerna för transaktioner utanför budgeten och inte kan användas för något annat ändamål än för att ge ekonomiskt stöd till medlemsstater inom ramen för denna mekanism.
3. Om en medlemsstat får ett EISF-lån som innehåller en klausul om förtida inlösen och beslutar att utnyttja denna möjlighet ska kommissionen vidta nödvändiga åtgärder.
4. På begäran av medlemsstaten eller på kommissionens initiativ, och om omständigheterna tillåter en förbättring av räntan på EISF-lånet, får kommissionen refinansiera hela eller delar av sin ursprungliga upplåning eller omstrukturera de finansiella villkoren.

Artikel 13

Kostnader

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9 ska unionens kostnader för att ingå och genomföra varje transaktion betalas av den medlemsstat som får EISF-lånet.

Artikel 14

Administration av lånen

1. Kommissionen ska fastställa den ordning som behövs för att administrera lånen tillsammans med ECB.
2. Den berörda medlemsstaten ska öppna ett särskilt konto hos sin nationella centralbank för förvaltning av EISF-stödet. Den ska också överföra EISF-lånets kapitalbelopp och upplupen ränta till ett konto hos ECB fjorton Target2-bankdagar före respektive förfallodag.

Avdelning II

Räntesubvention

Artikel 15

Utbetalning av räntesubventionen

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.2 och artikel 16 ska räntesubventionen betalas ut till den berörda medlemsstaten vid den tidpunkt då medlemsstaten betalar tillbaka EISF-lånet eller upplupen ränta.

Avdelning III

Kontroll

Artikel 16

Kontroll och revisioner

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken ska Europeiska revisionsrätten ha rätt att utföra de finansiella kontroller eller revisioner i den mottagande medlemsstaten som den anser vara nödvändiga i samband med förvaltningen av EISF-stödet.
2. Kommissionen, inklusive Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, ska särskilt ha rätt att skicka ut sina egna tjänstemän eller vederbörligen auktoriserade företrädare för att i den berörda medlemsstaten utföra de tekniska och finansiella kontroller eller revisioner som den anser vara nödvändiga med avseende på EISF-stödet.
3. Revisioner av unionens medel som utförs av personer eller enheter, inbegripet andra än de som görs på uppdrag av unionens institutioner eller organ, ska ligga till grund för den övergripande försäkran i enlighet med artikel [127] i budgetförordningen.

DEL VI

STABILISERINGSSTÖDFONDEN

Artikel 17

Stabiliseringsstödfondens sammansättning

1. Härmed inrättas stabiliseringsstödfonden.
2. Stabiliseringsstödfonden ska tilldelas följande medel:

- a) Bidrag från medlemsstaterna i enlighet med avtalet.
- b) Avkastning på stabiliseringsstödfondens investerade medel.
- c) Medlemsstaternas återbetalning av räntesubventioner i enlighet med artikel 5.2 b.

3. De av stabiliseringsstödfondens inkomster som föreskrivs i punkt 2 a ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål och de inkomster som föreskrivs i punkt 2 c ska utgöra interna inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel [21.4] i budgetförordningen.

4. Vid beräkning av de bidrag som avses i punkt 2 a ska ECB, senast den 30 april varje år, informera kommissionen om de andelar av de monetära inkomsterna som tilldelats de nationella centralbankerna i Eurosystemet enligt artikel 32 i protokoll nr 4 om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.

Artikel 18

Utnyttjande av stabiliseringsstödfonden

1. Stabiliseringsstödfondens medel får endast användas för att betala ut de räntesubventioner till medlemsstaterna som avses i artikel 9.
2. Utbetalningen av en räntesubvention ska inte överstiga 30 % av stabiliseringsfondens tillgängliga medel vid den tidpunkt då denna utbetalning till den berörda medlemsstaten senast ska göras. Eventuella senare utbetalningar ska skjutas upp. De eventuella nya bidrag till stabiliseringsstödfonden som avses i artikel 17.2 ska i första hand användas för att genomföra uppskjutna utbetalningar till berörda medlemsstater. Om det finns fler än en utbetalning som har skjutits upp ska de verkställas i en ordning som baseras på uppskjutandets längd, varvid den betalning som har varit uppskjuten längst ska verkställas först.

Artikel 19

Administration av stabiliseringsstödfonden

1. Stabiliseringsstödfonden ska administreras direkt av kommissionen i enlighet med denna förordning och de delegerade akter som avses i punkt 3.
2. Kommissionen ska ha en försiktig och säker investeringsstrategi som ska föreskrivas i de delegerade akter som avses i punkt 3 i enlighet med principen om en sund ekonomisk förvaltning samt enligt lämpliga försiktighetsprinciper, och investera stabiliseringsstödfondens medel i kontanter och likvida penningmarknadsinstrument, räntebärande och kreditrelaterade värdepapper, t.ex. tidsbunden inlåning, obligationer, växlar eller värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet, inbegripet med rörlig ränta eller nollkuponränta, samt indexreglerade värdepapper. Investeringarna ska ha en tillräcklig sektoriell, geografisk och proportionell spridning. Avkastningen på dessa investeringar ska tillkomma stabiliseringsstödfonden.
3. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter med avseende på att komplettera denna förordning genom att fastställa närmare regler för administrationen av stabiliseringsstödfonden och allmänna principer och kriterier för dess investeringsstrategi i enlighet med förfarandet i artikel 21.

DEL VII

KVALITET PÅ SYSTEM OCH METODER FÖR FÖRVALTNING AV OFFENTLIGA INVESTERINGAR

Artikel 20

Kvalitet på system och metoder för förvaltning av offentliga investeringar

1. För att öka effekterna av offentliga investeringar och eventuellt EISF-stöd ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att skapa och upprätthålla system och metoder för förvaltning av offentliga investeringar av hög kvalitet.

2. Senast [DATE *two years after the entry into force of this Regulation*] och därefter vart femte år ska kommissionen granska kvaliteten på medlemsstaternas system och metoder för förvaltning av offentliga investeringar. Kommissionen ska upprätta en rapport med en kvalitativ bedömning och ett betyg baserat på ett antal indikatorer samt, om det behövs, rekommendationer om hur systemen och metoderna för förvaltning av offentliga investeringar kan förbättras. Rapporten ska offentliggöras.

3. Metoden för att bedöma kvaliteten på system och metoder för förvaltning av offentliga investeringar beskrivs i bilagan. Kommissionen ska regelbundet bedöma lämpligheten hos den metod och de kriterier som används, och vid behov anpassa eller ändra dem. Kommissionen ska offentliggöra ändringar av underliggande metod och kriterier.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter med avseende på att ändra eller komplettera denna förordning genom att uppdatera den metod och de kriterier som avses i punkt 3 i enlighet med förfarandet i artikel 21.

DEL VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 21

Utövande av delegering

1. Kommissionens ska ha befogenhet att anta delegerade akter med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 10, 19.3 och 20.5 ska ges till kommissionen tills vidare från och med [DATUM/denna förordnings ikraftträdande]

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 10, 19.3 och 20.5 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 10, 19.3 och 20.5 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med tre månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 22

Rapportering och översyn

1. Indikatorer för rapportering om förordningens framsteg mot uppnåendet av målen i skäl 36 och artikel 1 anges i bilaga 2.

2. För att säkerställa en effektiv bedömning av programmets framsteg mot att uppnå sina mål ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 21 med avseende på att ändra bilaga II för att se över eller komplettera indikatorerna om det anses nödvändigt och att komplettera denna förordning med bestämmelser om inrättandet av en ram för övervakning och utvärdering.

3. Rapporteringssystemet ska säkerställa att uppgifter för övervakning av genomförande och resultat samlas in ändamålsenligt, resurseffektivt och rättidigt. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagarna av EISF-stöd.

4. Utvärderingar ska utföras i god tid för att kunna användas i beslutsprocessen.

5. En halvtidsutvärdering av EISF ska göras när det väl föreligger tillräcklig information om genomförandet av EISF. Kommissionen ska göra en slutlig utvärdering av EISF fyra år efter denna förordnings ikraftträdande.

Denna utvärdering ska bland annat bedöma

(a) förordningens effektivitet,

(b) hur EISF har bidragit till medlemsstaternas ekonomiska politik på ett sätt som stärker sammanhållningen inom unionen,

(c) hur denna förordning har bidragit till förverkligandet av unionens strategi för tillväxt och sysselsättning,

d) om det är lämpligt att utveckla en frivillig försäkringsmekanism som ska bidra till makroekonomisk stabilisering.

Utvärderingen ska om lämpligt åtföljas av ett förslag om ändring av denna förordning.

6. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från denna utvärdering tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet, Eurogruppen, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Artikel 23

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den [tjugonde dagen] efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 2.2 b ska träda i kraft den [DATUM].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 1.1. Förslagets eller initiativets titel
- 1.2. Berörda politikområden (programkluster)
- 1.3. Typ av förslag eller initiativ
- 1.4. Grunder för förslaget eller initiativet
- 1.5. Varaktighet och budgetkonsekvenser
- 1.6. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

- 2.1. Regler om uppföljning och rapportering
- 2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem
- 2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel
- 3.2. Beräknad inverkan på utgifterna
 - 3.2.1 *Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna*
 - 3.2.2 *Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur*
 - 3.2.3 *Bidrag från tredje part*
- 3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslaget eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en europeisk investeringsstabiliseringsfunktion

1.2. Berörda politikområden (programkluster)

Ekonomiska och monetära unionen

1.3. Förslaget eller initiativet avser

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd²³

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Grunder för förslaget eller initiativet

1.4.1 *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Initiativet är en uppföljning till kommissionens meddelande av den 6 december 2017 om nya budgetinstrument för ett stabilt euroområde inom unionens ram, som ingår i ett paket med initiativ för att fördjupa EU:s ekonomiska och monetära union. Det bygger särskilt på de fem ordförandenas rapport om fullbordandet av EU:s ekonomiska och monetära union av den 22 juni 2015 och på kommissionens diskussionsunderlag om fördjupning av den ekonomiska och monetära unionen av den 31 maj 2017.

Den kommer att vara tillämplig på både medlemsstater i euroområdet och medlemsstater som har anslutit sig till ERM2, förutsatt att de uppfyller de kriterier för stödberättigande och aktivering som föreskrivs i förordningen.

Förordningen kommer att träda i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

1.4.2 *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på europeisk nivå (i förhand): I en valutaunion finns det flera försvarslinjer mot chocker: flexibla marknader, inbegripet effektiva finansiella marknader, en sund regeringspolitik (t.ex. att finansiella buffertar byggs upp när tiderna är goda så att man kan absorbera chocker) samt ett antal gemensamma

²³

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

instrument för att hantera krissituationer. Men vid stora chocker klarar inte ens samtliga dessa tillvägagångssätt att säkerställa en verklig ekonomisk stabilisering. Det gäller i synnerhet för små, öppna ekonomier, vilket också den senaste finanskrisen visade. Det behövs ett finanspolitiskt instrument på euroområdesnivå som kan hantera stora chocker och förhindra att den nationella subsidiariteten överbelastas. Stabiliseringsfunktionen skulle utgöra ett viktigt komplement och aktiveras om stora chocker drabbar en eller flera medlemsstater och det visar sig att andra mekanismer och den nationella politiken har begränsad effekt, vilket medför stora ekonomiska risker både för medlemsstaten i sig och för området i dess helhet. Det bör undvikas att chocker och större nedgångar leder till mer djupgående och omfattande stressituationer. Med en stabiliseringsfunktion skulle man undvika att sådana situationer uppstår eftersom det blir möjligt att stödja medlemsstater som utsätts för stor stress. En mer adekvat och kontracyklisk finanspolitik på nationell nivå skulle även bidra till en mer enhetlig aggregerad finanspolitisk inriktning, vilket skulle få positiva spridningseffekter även till andra medlemsstater. Stabiliseringsfunktionen skulle dessutom stödja medlemsstaterna i lägen när de nationella stabiliseringsalternativen blir allt färre, men innan det finansiella stödet behöver utnyttjas, vilket kan medföra lägre anpassningskostnader.

Förväntat mervärde för unionen (ex-post) Europeiska investeringsstabiliseringsfunktionen bör stabilisera stödberättigande offentliga investeringar i de medlemsstater som drabbas av stora asymmetriska chocker när de nationella automatiska stabilisatorerna inte räcker till, när den nationella finanspolitiken ställs inför en komplex avvägning mellan stabilisering och hållbarhet, när penningpolitiken har stramats åt och möjligheterna till samordning av finanspolitiken är begränsade. Genom att stödja offentliga investeringar kan systemet bidra till att förhindra att en anpassning på nationell nivå leder till en omfattande nedgång i tillväxten på medellång och lång sikt samt även bidra till att den berörda medlemsstaten inte behöver begära finansiellt stöd till följd av chocken.

1.4.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

Detta är första gången som en stabiliseringsfunktion införs som ett led i reformerna för att fördjupa EMU. Den senaste finanskrisen visade hur sårbara medlemsstaterna är för stora ekonomiska chocker, även de medlemsstater som tidigare hade sunda offentliga finanser. Dessa chocker ledde till en påtaglig försämring av de berörda medlemsstaternas finanspolitiska inriktningar och i många fall tvingades dess medlemsstater begära hjälp från program för finansiellt stöd. När de vände sig till programmen för finansiellt stöd hade emellertid kostnaderna för ekonomisk anpassning redan hunnit dra iväg och den efterföljande anpassningen fick omfattande konsekvenser för deras tillväxt på medellång och lång sikt. Syftet med stabiliseringsfunktionen är att undvika att ett sådant scenario upprepas vid en framtida kris.

1.4.4 Förenlighet med andra lämpliga instrument och eventuella synergieffekter

EISF-instrumentet inom ramen för den föreslagna förordningen är förenligt med andra sammanhållningspolitiska instrument. Instrumentet kompletterar program som unionen stöder genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, som de

senaste åren har svarat för mer än hälften av de samlade offentliga investeringarna och därmed bidragit väsentligt till att regioner och länder inom EU har kunnat komma i kapp ekonomiskt och socialt. I detta sammanhang påpekas att en starkare koppling mellan den europeiska planeringsterminens prioriteringar och de program som unionen stöder genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling även har etablerats genom införandet av förhandsvillkor och makroekonomiska villkor genom förordningen om gemensamma bestämmelser. Liknande villkor avgör stödberättigandet inom ramen för EISF-instrumentet. EISF-instrumentet kompletterar även andra EU-instrument som kan bidra till att dämpa just ekonomiska chocker på nationell eller lokal nivå, t.ex. Europeiska unionens solidaritetsfond, som ger ekonomiskt stöd till medlemsstater eller regioner som drabbats av större katastrofer, och Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter, som ger stöd till människor som förlorat sitt jobb på grund av genomgripande strukturella förändringar av världshandeln eller till följd av en global ekonomisk och finansiell kris.

1.5. Varaktighet och budgetkonsekvenser

☐ **begränsad varaktighet**

☐ verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ

☐ budgetkonsekvenser från och med YYYY till och med YYYY för åtagandebemyndiganden och från och med YYYY till och med YYYY för betalningsbemyndiganden.

☒ **obegränsad varaktighet**

Efter en inledande period den [tjugonde dagen] efter det att förordningen har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Förslaget kommer att genomföras först när den bidragsmottagande medlemsstaten har uppfyllt kriterierna för stödberättigande och aktivering. Åtgärden ska tillämpas så länge som villkoret om den dubbla aktiveringsmekanismen är uppfyllt.

1.6. Planerad metod för genomförandet²⁴

☒ **Direkt förvaltning** av kommissionen

☒ inom dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer

☐ av genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

☐ tredjeländer eller organ som de har utsett

☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)

☐ EIB och Europeiska investeringsfonden

☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen

☐ offentligrättsliga organ

☐ privaträttsliga organ som anförtrotts uppgifter som faller inom offentlig förvaltning och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier

☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandet av ett offentlig-privat partnerskap och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier

☐ personer som anförtrotts ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp som följer av avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som anges i den relevanta grundläggande rättsakten

Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".

²⁴

Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

När medlemsstaten har inkommit med sin begäran bedömer kommissionen om den berörda medlemsstaten uppfyller kriterierna för aktivering och stödberättigande för att kunna få utnyttja stabiliseringsfunktionen. Under året som följer på utbetalningen av EISF-lånet ska kommissionen även undersöka om den berörda medlemsstaten har uppfyllt kravet om att lånen ska investeras i stödberättigande offentliga investeringar samt att medlemsstatens offentliga investeringsnivå följer den genomsnittliga offentliga investeringsnivån under de fem föregående åren. Kommissionen kan emellertid göra bedömningen att den offentliga investeringsnivå som ska följas av medlemsstaten är ohållbar och ska i så fall avgöra vilken offentlig investeringsnivå som ska upprätthållas.

För att beräkna de bidrag som medlemsstaterna i euroområdet ska betala till stabiliseringsstödsfonden ska ECB senast den 30 april varje år rapportera till kommissionen vilken andel av de monetära inkomsterna som fördelats till nationella centralbankerna enligt artikel 32 i protokoll nr 4 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.

Vad gäller medlemsstaterna utanför euroområdet ska deras bidrag till stabiliseringsstödsfonden beräknas utifrån samma riktmärke (Eurosistemets monetära inkomster), men enligt en särskilt beräkningsnyckel.

Kommissionen ska undersöka kvaliteten på system och rutiner för förvaltning av offentliga investeringar i medlemsstaterna inom två år efter det förordningen har trätt i kraft och vart femte år därefter. Kommissionen ska utarbeta en rapport som innehåller en kvalitetsbedömning och ett poängtal baserat på en uppsättning indikatorer. Vid behov ska kommissionen även utfärda rekommendationer i syfte att höja kvaliteten på system och rutiner för förvaltning av offentliga investeringar. Kommissionens rapport kommer att offentliggöras.

Kommissionen ska göra en översyn av och rapportera om tillämpningen av denna förordning vart femte år. Rapporten kommer att överlämnas till Europaparlamentet, rådet och Eurogruppen. På grundval av resultaten i denna rapport ska kommissionen vid behov låta rapporten åtföljas av förslag till ändringar av denna förordning.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1 *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Enligt artikel 16 i förordningen ska Europeiska revisionsrätten ha rätt att utföra de finansiella kontroller eller revisioner i berörd medlemsstat som den anser vara nödvändiga i samband med förvaltningen av EISF-stödet. Kommissionen, inklusive Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, har rätt att skicka ut sina egna tjänstemän eller vederbörligen auktoriserade företrädare för att i berörda medlemsstat utföra tekniska och finansiella kontroller eller revisioner som den anser vara nödvändiga med avseende på EISF-stödet.

Vad gäller systemets lånekomponent ska kommissionen besluta om lånevillkoren (dvs. belopp, genomsnittlig löptid, prissättningsformel, lånets tillgänglighetsperiod, räntesubventionens belopp samt övriga detaljerade bestämmelser som behövs för att genomföra stödet). Unionens kostnader i samband med avslutet och genomförandet av varje transaktion ska betalas av den medlemsstat som erhåller EISF-lånet. Kommissionen kommer att införa det system som behövs för administrationen av lånen med ECB. Den berörda medlemsstaten kommer att öppna ett särskilt konto i sin nationella centralbank för förvaltningen av det mottagna EISF-stödet. Den ska överföra lånebeloppet samt upplupen ränta enligt EISF-låneavtalet till ett konto hos ECB fjorton Target2-bankdagar före förfallodagarna.

Vad gäller förvaltningen av stabiliseringsstödsfonden för räntesubventionen föreskriver artikel 19 i förordningen att kommissionen ska ha en försiktig och säker investeringsstrategi i enlighet med principen om en sund ekonomisk förvaltning som följer lämpliga försiktighetsregler. Kommissionen kommer att investera de belopp som innehas i stabiliseringsstödsfonden i likvida penningmarknadsinstrument, skuld- och kreditrelaterade värdepapper såsom tidsbunden inlåning, obligationer, förbindelser eller värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet, även värdepapper med flytande ränta eller nollkuponare, samt indexreglerade värdepapper. Investeringarna ska vara tillräckligt sektorsvist, geografiskt och proportionellt diversifierade. Avkastningarna på sådana investeringar ska tillfalla stabiliseringsstödsfonden.

Stabiliseringsstödsfonden kommer att finansieras genom bidrag från medlemsstaterna, avkastning från stabiliseringsstödsfondens investerade medel samt återbetalningar från medlemsstaterna i enlighet med artikel 5.2 b i förordningen.

2.2.2 *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

De EISF-lån som beviljas medlemsstaterna täcks genom en garanti från EU-budgeten och medför en finansiell risk. Det maximala lånebelopp som medlemsstater kan beviljas enligt denna förordning ska högst uppgå till 30 miljarder euro. EU-budgeten har nödvändiga avsättningar för att trygga den finansiella risk som är kopplad till dessa lån.

Stabiliseringsstödsfonden för räntesubventioner får inga medel från EU-budgeten.

2.2.3 *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Ett år efter det att lånestödet inom ramen för detta instrument har betalats ut ska kommissionen kontrollera om den bidragsmottagande medlemsstaten har investerat det i stödberättigande offentliga investeringar som åtminstone motsvarar lånebeloppet samt upprätthållit samma genomsnittliga offentliga investeringsnivå som under de fem föregående åren, förutsatt att kommissionen inte bedömer att denna nivå är ohållbar. Om detta kriterium inte är uppfyllt ska ett beslut fattas om att begära (hel eller delvis) förtida återbetalning av lånet [och/eller] att inte betala ut räntesubventionen. Syftet med denna korrigeringsmekanism är att säkerställa att EU-budgeten inte får ansvarsförbindelser för icke stödberättigande investeringar.

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

Europeiska revisionsrätten har rätt att utföra de finansiella kontroller eller revisioner i berörd medlemsstat som den anser vara nödvändiga i samband med förvaltningen av EISF-stödet.

Kommissionen, inklusive Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, ska ha rätt att skicka ut sina egna tjänstemän eller vederbörligen auktoriserade företrädare för att i berörda medlemsstat utföra tekniska och finansiella kontroller eller revisioner som den anser vara nödvändiga med avseende på detta stöd.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Rubrik i den fleråriga budgetramen och föreslagna nya budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
	2 Rubrik Sammanhållning och värden	Diff./Icke-diff. ²⁵	från Efta-länder ²⁶	från kandidatländer ²⁷	från tredjeländer	i den mening som avses i artikel [21.2 b] i budgetförordningen
		Icke-diff.	NEJ	NEJ	NEJ	JA

²⁵ Diff. Diff. = differentierade anslag / Non-diff. = icke-differentierade anslag.

²⁶ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

²⁷ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1 Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	<...>	2 Rubrik Sammanhållning och värderingar
------------------------------------	-------	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	TOTALT
Driftsanslag (uppdelade enligt de budgetrubriker som förtecknas under 3.1)	Åtaganden	(1)									
	Betalningar	(2)									
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för programmet ²⁸	Åtaganden = Betalningar	(3)									
TOTALA anslag för ramanslagen för programmet	Åtaganden	=1+3									
	Betalningar	=2+3									

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
------------------------------------	---	---------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	TOTALT
--	--	--	------	------	------	------	------	------	------	------------	--------

²⁸ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Personalresurser		0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291
Övriga administrativa utgifter										
TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
TOTALA anslag under samtliga RUBRIKER i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291
	Betalningar	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291

3.2.2 Sammanfattning av den beräknade inverkan på anslag av administrativ natur

☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk

☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Ar	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
----	------	------	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291
Övriga administrativa utgifter								
Delsumma RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291

Utanför RUBRIK 7²⁹ i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser								
Övriga utgifter av administrativ natur								
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								

TOTALT	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom det generaldirektorat som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

3.2.2.1. Beräknat personalbehov –

☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk

☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

Ar	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
----	------	------	------	------	------	------	------

²⁹

Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)								
Vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna	5	5	5	5	5	6	6	
Vid delegationer								
För forskning								
• Extern personal (i heltidsekvivalenter: kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, personal från bemanningsföretag och unga experter som tjänstgör vid delegationerna) ³⁰								
Rubrik 7								
Som finansieras genom RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	- vid huvudkontoret							
	- vid delegationer							
Som finansieras genom ramanslagen för programmet ³¹	- vid huvudkontoret							
	- vid delegationer							
För forskning								
Annan (ange)								
TOTALT	5	5	5	5	5	6	6	

Personalbehoven ska täckas med personal inom det generaldirektorat som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	
Extern personal	

³⁰

[Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

³¹

Särskilt utgiftstak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

3.2.3 Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet:

- ☐ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- X ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
- ☐ Påverkan på egna medel
- X ☐ Påverkan på andra inkomster

ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter ☐ X

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomst-del:	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ³²						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikel: X pm-budgetpost behövs							

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

--

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

Det skulle vara internt avsatta inkomster från kapitalförvaltningen av stabiliseringsstödsfonden
--

³²

Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbörds-kostnader.